

Delårsrapport per augusti 2023

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

1 Nämndens ansvar och uppdrag

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden fullgör, i den mån uppgifterna inte åligger kommunstyrelsen, kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har insyn och uppsikt över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen. Nämnden fullgör även de uppgifter som enligt annan författning ska fullgöras av den kommunala nämnden inom plan- och byggnadsväsendet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden fullgör även, i den mån uppgifterna inte åligger kommunstyrelsen eller annan nämnd, kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Det innebär att nämnden svarar för prövning och tillsyn och miljöövervakning enligt miljöbalken, livsmedelslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter. Nämnden fullgör även de uppgifter som enligt annan författning ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska:

- på uppdrag av kommunstyrelsen upprätta förslag till detaljplaner som ska antas av kommunfullmäktige
- ge uppdrag att upprätta förslag till detaljplaner när standardförfarande tillämpas enligt plan- och bygglagen alternativt
- ge planbesked när standardförfarande kommer tillämpas i enlighet med plan- och bygglagen
- yttra sig i fastighetsbildningsärenden
- ansvara för kommunens kart- och mättningsverksamhet
- svara för prövning av ansökningar om tillstånd eller dispens för skyltning enligt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
- handlägga namn- och adressärenden
- hantera ärenden enligt 10 och 11 §§ lagen om lägenhetsregister
- fullgöra de uppgifter som, inom nämndens ansvarsområde, åligger kommunen enligt smittskyddslagstiftningen
- lägga fram förslag till stadgar, taxe- och avgiftsbestämmelser samt i övrigt utarbeta förslag som är påkallade inom nämndens ansvarsområde

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska utöva tillsyn enligt:

- miljöbalken
- livsmedelslagstiftningen

- plan- och bygglagen och annan lagstiftning inom plan- och byggväsendet
- tobakslagen i de delar tillsynen inte åligger socialnämnden
- strålskyddslagen vad gäller solarier
- lagen om sprängämnesprekursorer
- lagen om animaliska biprodukter
- miljöbalken över naturreservat som inrättats av kommunen

Miljö- och stadsbyggnadskontoret arbetar på uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden och består av fyra avdelningar miljö, plan, bygglov, kart- och mät samt en stab.

2 Sammanfattning

För år 2023 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,9 miljoner kronor vilket motsvarar 7 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader.

Nämndens mål bedöms komma att uppfyllas.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är en ny nämnd sedan årsskiftet, sammanslagen av tidigare byggnadsnämnd och miljö- och hälsoskyddsnämnd. Under våren har utbildning skett av ledamöter, dels genom kommungemensamma insatser och SKR utbildningar, dels genom utbildning vid varje nämndtillfälle inom olika temaområden.

Även miljö- och stadsbyggnadskontoret har en ny organisation sedan den 1 januari 2023. Planavdelningen har tillkommit från tidigare kommunledningskontoret och omflyttning har skett under våren i Mörby Centrum. En kontorskonferens har genomförts för personalen under våren.

Nämnden har av kommunfullmäktige uppdraget att fram ett digitalt kulturmiljöprogram för Danderyd. Uppdraget ska vara slutfört under 2023. Inventeringar, informationsinsamling och textbearbetning har pågått under cirka två år. En version av programmet levererades av upphandlad konsult under maj månad. Programmet bearbetades något inför nämndens beslut att gå ut på remiss för inhämtande av synpunkter under perioden 15 augusti- 9 oktober 2023.

3 Händelser av väsentlig betydelse

Miljö- och stadsbyggnadskontoret har en ny organisation sedan den 1 januari 2023. Planavdelningen har tillkommit och omflyttning och kontorskonferens har genomförts. Planavdelningen som ansvarar för upprättande av förslag till nya och ändrade detaljplaner

utgörs av planchef, plansamordnare och fem planarkitekter var tidigare organiserade som en del av kommunledningskontoret.

Kommunstyrelsen gav 26 april 2021 (§ 55) dåvarande kommunledningskontoret i uppdrag att motverka oönskad förtätning i villastaden inom kommundelen Danderyd. Uppdraget är nu genomfört efter att ändringar har gjorts i sju äldre detaljplaner. Genom ändringarna har nya planbestämmelser om minsta tillåtna fastighetsstorlek och maximalt en huvudbyggnad införts i 259 fastigheter.

Bygglov har beviljats för tillbyggnad av Enebyskolan samt nybyggnad av flerbostadshus innehållande 170 lägenheter på fastigheten Sjukhuset 20.

Förslag till kulturmiljöprogram för Danderyd levererades av upphandlad konsult under maj månad och bearbetades något inför nämndens beslut att gå ut på remiss för inhämtande av synpunkter under perioden mellan 15 augusti till 9 oktober 2023.

Nämnden har under året börjat med efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen med anledning av ny lagstiftning. Det har föranlett ändrade arbetssätt och rutiner. All nedlagd tid för livsmedelskontrollen debiteras efter utförd kontroll i stället för att ta ut en årlig avgift i början av året. Konsekvensen av efterhandsdebitering har inneburit betydligt lägre intäkter per utförd kontroll än tidigare.

Livsmedelsverket har tagit fram en ny riskklassningsmodell som börjar gälla från 2024. Arbetet har startat med ny riskklassning av alla kommunens livsmedelsverksamheter. Detta är ett mycket omfattande arbete. Information som krävs för omklassningsarbetet samlas in från livsmedelsverksamheterna antingen via e-tjänsten FörRätt, eller vid kontrollbesöken. Alla verksamheter ska klassas om under 2023.

Nämnden beslutade i mars att anta en riktlinje för nämndens yttranden i remisser om serveringstillstånd. Bedömningar i yttranden sker utifrån aspekter med stöd i miljöbalken och livsmedelslagstiftningen.

Nämnden har i maj beslutat om en riktlinje för verksamhetens radontillsyn. Riktlinjen omfattar dels en radontillsynsplan, dels hur tillsynen ska utföras.

4 Måluppföljning per delåret 2023

Bedömning av målen är en prognos för helåret.

4.1 Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens

invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

4.1.1 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden erbjuder en god service och har en hög tillgänglighet för kommunens invånare

Bedömning

- Målet bedöms uppfyllas

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Bygg. Andelen beslut om anmälan inom 4 veckor (totala ärenden, nämnd och delegationsbeslut från att ärendet är komplett).	96%	95%	●	↗
Bygg. Andelen beslut om lov inom 10 veckor (totala ärenden, nämnd och delegationsbeslut från att ärendet är komplett).	100%	95%	●	↗
Bygg. Minst 70 procent positivt (helt eller delvis) utfall i överinstanser.	72%	70%	●	↘
Bygg. Nöjd kundindex (NKI) Bygglov, företag		70	■	—
Bygg. Nöjd kundindex (NKI) Bygglov, privatpersoner		70	■	—
KoM. Bestyrkt utdrag ur primärkartan ska levereras inom 3 veckor	96%	95%	●	→
KoM. Förenklade utdrag ur primärkartan ska levereras inom 1 vecka	100%	95%	●	↗
KoM. Nybyggnadskartorna ska levereras inom 4 veckor	100%	95%	●	→
Miljö. Granskning av anmälningar/ansökningar inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor.	80%	80%	●	—
Miljö. Handläggning av klagomålsärenden inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor.	95%	80%	●	—
Miljö. Nöjd kundindex (NKI) Livsmedel, företag		70	■	—
Miljö. Nöjd kundindex (NKI) Miljöbalken, företag		70	■	—
Miljö. Nöjd kundindex (NKI) Miljöbalken, privatpersoner		70	■	—

Resultat för Nöjd kundindex (NKI) rapporteras i årsbokslut.

Servicemålen för bygglovs- och anmälningsärenden klaras liksom kartleveranserna.

Målet för positivt utfall i överinstanser klaras. I de fall där överprövade ärenden i överliggande instanser gått nämnden emot, är det i sju av åtta fall beslut som fattats av nämnden. Dessa ärenden är ofta av principiell karaktär där tydligare rättspraxis önskas (padelbanor, marklov för attefallsåtgärder, tolkning av redan prövad avvikelse med mera).

Målet för handläggning av miljöklagomål klaras.

Målet för ansöknings- och anmälningsärenden klaras sammantaget även om ansökningsärenden inte uppfyllt handläggningstiderna under våren (till exempel ansökan om bergvärme). Handläggningen av anmälningar enligt miljöbalken har däremot varit effektiv.

Som ett led i att öka kundservicen har bygglovsavdelningen börjat med personlig rådgivning på plats i Kontaktcenter. Invånarna kan från och med vecka 36, utan att boka tid, besöka oss på onsdagar mellan klockan 14.00 och 16.00 för enklare frågor. Den utökade rådgivningen är också ett sätt att göra den mer tillgänglig. Telefonrådgivningen är oförändrad.

4.2 Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Nämnden har inget mål inom strategiområdet.

4.3 Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

4.3.1 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda

Bedömning

 Målet bedöms uppfyllas

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
HME (hållbart medarbetarengagemang)	76	70		—
Korttidssjukfrånvaro	1,4%	3%		—
Personalomsättning (på egen begäran)	10,6%	15%		—

HME är ett samlingsmått som sammanfattar frågor till medarbetarna rörande områdena motivation, ledarskap och styrning. HME var 76 för hela kontoret vilket överstiger målet.

Korttidssjukfrånvaron är mycket låg och kan delvis förklaras med att många har möjlighet att arbeta hemifrån till exempel vid lättare förkylningssymptom.

Målet för personalomsättning klaras för hela kontoret men är fortsatt hög inom miljöområdet. Fyra personer totalt har slutat på egen begäran under perioden, tre på miljö och en på staben.

Inom sakområde miljöskydd har tre personer slutat sin anställning under första halvåret. Två ersättningsrekryteringar har skett och en återstår. I september börjar en ny medarbetare på en ny tillträdd tjänst. När arbetsgruppen är komplett torde arbetsmiljön förbättras betydligt då arbetsbördan kan fördelas på fler medarbetare. Insatser har skett för att förbättra arbetsmiljön dels med gruppstärkande aktiviteter, dels utifrån företagshälsovårdens arbetsmiljökartering med åtgärder. Till hösten planeras en gruppstärkande konferensdag. Vid arbetsplatsträffar har det framkommit att stämningen i arbetsgruppen nu är betydligt bättre.

I registraturen har en person valt att sluta och ersättningsrekryteringen är klar.

En medarbetarundersökning har gjorts under våren 2023. Varje avdelning har i uppgift att arbeta med sina resultat från undersökningarna. Syftet är att medarbetare och chefer tillsammans arbetar för att förbättra arbetsmiljön och skapa en attraktiv arbetsplats. De avdelningar med lägre resultat gör handlingsplaner som följs upp.

En personalkonferens för hela miljö- och stadsbyggnadskontoret gjordes under våren på temat ledarskap och medarbetarskap i samklang som är ett koncept Danderyds kommun utvecklat för att tydliggöra förväntningar på olika roller och att stärka organisationen. Syftet är att ta vara på verksamhetens fulla potential i en komplex verksamhet. Konferensen var också ett tillfälle för kontoret att lära känna medarbetarna från den tillkomna nya planavdelningen.

Det är ett fortsatt utvecklingsområde är att stärka tjänsteorganisationens arbetsmiljö och förmåga att leverera enligt uppdraget. Verksamheten är helt beroende av bemanningen och kompetensen. En god arbetsmiljö, gott ledarskap liksom kompetensutvecklingsmöjligheter är viktiga delar för en stabil personalsituation och för att kunna rekrytera rätt personal.

Tjänsteorganisationen är liten vilken gör verksamheten sårbar för personalomsättning/underbemanning.

4.3.2 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden verkar för en bevarad kulturmiljö i Danderyds kommun genom en uppdaterad kulturmiljöhandbok (KF uppdrag: att uppdatera och digitalisera kommunens kulturmiljöprogram)

Bedömning

 Målet bedöms uppfyllas

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Arbete pågår enligt projektplan	Pågår			

Arbetet med framtagande av ett digitalt kulturmiljöprogram fortgår och ska slutföras under året. En version av programmet levererades under maj månad och har därefter redigerats något. Nämnden fattade i juni beslut om att gå ut på remiss från 15 juni till och med den 9 oktober för att förankra och inhämta synpunkter. Programmet omfattar hela kommunen och alla byggnader har inventerats och klassificerats ur kulturmiljöperspektiv. Nya områden pekas ut som värdefulla kulturmiljöer och många enskilda fastigheter bedöms som värdefulla alternativt som intressanta ut kulturmiljöhänseende.

Efter remissperioden ska granskning av synpunkter ske, eventuella redigeringar göras och nämnden ska ta ställning till programmet. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska därefter redovisas/tillställas programmet enligt uppdraget.

4.4 Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Nämnden har inget mål inom strategiområdet.

4.5 Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

4.5.1 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har utvecklat en effektiv handläggning genom digitalisering

Bedömning

 Målet bedöms uppfyllas

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning	Trend
Användandet av e-tjänster inom bygglov (ej remisser)	75%	80%		
Användandet av e-tjänster inom kart- och mät (karttjänster)	93%	80%		
Användandet av e-tjänster inom miljö		70%		

Totalt sett bedöms målet vara uppfyllt. Målen är mycket högt ställda, verksamheten är digital och många utvecklingsarbeten pågår kontinuerligt.

Bygglovs e-tjänster har genomgått en stor uppgradering och omarbetning. De nya tjänsterna lanserades i januari 2023. För att effektivisera och göra e-tjänsterna mer användarvänliga har antalet minskats från 22 till 11.

Antal inkomna byggärenden via e-tjänsterna minskade till 75 procent (910/1207). Analysen visar att fler anmälningar om eldstäder inkommit i början av året där företagen använder sina egna blanketter och skickar dem per post i stället för via e-tjänst, samt att vissa kommunikeringar och kompletteringar inte skickas via e-tjänsten utan via andra vägar såsom direkt till handläggaren (som senare låter registrera i ärendet). Kontorets personal påminns om att vara mer aktiva i att hänvisa till e-tjänsterna. Ett ärende kan dock inte nekans om den inkommit via fysisk post enligt vår serviceskyldighet enligt förvaltningslagen.

Under året ska ytterligare två e-tjänster lanseras på miljö respektive livsmedelsområdet. Den ena e-tjänsten "FörRätt" är lanserad och avser att underlätta det administrativa arbetet med omklassning av livsmedelsverksamheter. E-tjänsten förenklar uppgiftsinlämningen för livsmedelsverksamheterna. Den andra e-tjänsten "Att följa ditt miljöärende" är färdigställd men tekniska problem har försenat lanseringen.

Inom miljöområdet har e-tjänstanvändandet var lågt totalt sett och främst i fråga om ansökan om bergvärme. Detta bedöms till stor del bero på IT-tekniska problem. Anmälan om klagomål, anmälan om matförgiftning samt registrering av livsmedelsverksamhet är de områden där e-tjänstanvändandet är högst.

Hemsidorna på webben behöver omarbetas på miljöområdet i förhållande till e-tjänsterna men också för att uppfylla det så kallade tillgänglighetsdirektivet. Detta arbete kvarstår.

Ett nytt avtal för ärendehanteringssystemet Ecos 2 har träffats i maj 2023. Avtalet har föregåtts av en stor förberedande arbetsinsats och förhandlingar från miljöavdelningen och staben.

Ett större arbete med det digitala mellanarkivet pågår. Arkivet ska konverteras från systemet AGS till IIPAX. IIPAX är en modernare version av mellanarkiv och kommer bland annat underlätta sökbarheten av arkiverade handlingar. Den gamla versionen finns kvar tills tillräcklig kvalitetssäkring av konverteringen har skett.

4.5.2 Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har en inriktad tillsyn av ytvatten med fokus på minskade utsläpp av förorenat dagvatten till Edsviken och Lilla och Stora Värtan.

Bedömning

- Målet bedöms uppfyllas

Tillsyn har skett under året av de större båtklubbarna, som har den högsta riskklassen vad gäller förorenade områden. Det har skett inom ramen för kommunens arbete (genom tekniska kontoret) med att omförhandla arrendeavtalen med båtklubbarna. Dessa båtklubbar har kommit långt i sin TBT-sanering av båtskrov. Uppföljning krävs vid en båtklubb samt vid Djursholms båtvarv. Tillsyn har även skett av båtbottentvätten i Stocksund. Tillsyn kommer att ske vid en mindre båtbottentvätt i Näsbyviken.

Vad gäller tillsyn av bilverkstäder, fordonstvättar och bilhandel med flera har tillsyn skett på majoriteten av årets tillsynsobjekt (12/14). Vid denna tillsyn kontrolleras hur avvattnings- och vattenrening sker och hanteras, vilket är i enlighet med målet.

Miljöavdelningen kommer att uppmana tekniska kontoret att utföra egenkontroll av lakvatten från kommunens sex största deponier.

Utöver detta har tillsyn skett vid Svenska kraftnäts kabeltunnelprojekt City Link och dess etablering vid Stocksundet. Sedan har tillsyn av E18 trafikverksamhet återupptagits, och ett stort fokus är dagvatten från E18.

Därtill är tillsynsprojektet som rör kommunens konstgräsplaner nästintill avslutat. Projektet syftar till att minska miljöpåverkan från granulat (mikroplaster) till dagvatten och recipient.

På grund av personalbrist inom miljöskydd har ännu ingen tillsyn skett av kommunens dag- och spillvattennät.

5 Personal

Tabellen nedan visar antal personer och antal årsarbetare per augusti jämfört med föregående år

		Antal personer	Antal årsarbetare	Antal årsarbetare 2022	Förändring
Månadsavlönade	Tills vidare	39	38.60	31.6	7.0
Månadsavlönade	Visstid	0.0	0.0	1.0	-1.0
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	39	38.60	32.6	6.0
Timavlönade	Visstid	0.0	0.0	0.0	0.0
Timavlönade	Samtliga Anställningsformer			0.0	0.0

Siffrorna som visar hur personalläget ser ut per augusti är preliminära och kan komma att justeras något med anledning av viss fördröjning av rapportering. Förändringen som skett mellan åren är att planavdelningen har tillkommit med 7 personer.

Avdelningarna stab, bygglov och kart- o mät är oförändrade antalsmässigt. 2023 är miljöavdelningen en person mer och miljösamordnaren tillhör en annan förvaltning.

6 Ekonomi

För år 2023 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,9 miljoner kronor vilket motsvarar 7 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader men motverkas av att intäkterna inte beräknas nå budget. I prognosen ingår att nämnden kostnadsför hela det prognostiserade investeringsutfallet (beräknat till 0,6 miljoner

kronor). Kostnadsföring görs först i samband med årsbokslutet och på det faktiska utfallet av nämndens investeringar.

6.1 Driftredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Mnkr	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Intäkter	9.4	10.4	15.2	15.5	-0.3	2%	12.1
Kostnader	-27.5	-29.4	-42.1	-44.4	2.3	5%	-38.3
Nettokostnader	-18.1	-19.1	-26.9	-28.8	1.9	7%	-26.2

Nämndens intäkter beräknas inte nå budget, livsmedelsintäkter och intäkter för kartor avviker negativt. Ett par större sanktionsavgifter gör att bygglovsintäkterna beräknas överstiga budget. Personalkostnaderna blir lägre på grund av vakanta tjänster vid personalomsättning samt föräldraledigheter inom flera verksamheter. Kostnader för räntor och avskrivningar blir lägre på grund av att nämnden kostnadsfört en del av investeringsutgifterna i bokslut 2022. Kostnaderna för kulturmiljöprogrammet ingår i nämndens prognos.

6.2 Verksamhetens nettokostnader

Tabellen visar fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Verksamhet	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2022
Nämnd	-0.7	-0.9	-1.3	-1.3	0.0	0%	-1.0
Bygglovsverksamhet	-4.7	-4.0	-6.4	-6.0	-0.4	7%	-9.0
Planverksamhet	-1.6	-1.9	-1.6	-3.0	1.4	47%	
Kart- och mätverksamhet	-2.7	-2.5	-4.0	-3.8	-0.2	5%	-3.1
Livsmedel	-0.5	0.0	-0.7	0.0	-0.7		-0.2
Miljö- och hälsoskydd	-3.0	-4.9	-5.7	-7.3	1.6	22%	-5.0
Stab	-4.8	-4.9	-7.2	-7.4	0.2	3%	0.0
Summa	-18.1	-19.1	-26.9	-28.8	1.9	7%	-26.2

Verksamheten nämnd prognostiserar ingen avvikelse mot budget.

Bygglövsverksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 7 procent av budgeterade nettokostnader. Intäkterna beräknas överstiga budget med 0,3 miljoner kronor på grund av ett par större sanktionsavgifter och kostnaderna överskrider med 0,7 miljoner kronor främst på grund av högre personalkostnader, finansiering av kulturmiljöprogrammet samt att nämnden kostnadsför investeringsutgifter. Kapitalkostnaderna är lägre.

Kommentar till periodens utfall: De större sanktionsavgifterna kommer faktureras i september vilket gör att periodens utfall är något högt.

Planverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 47 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelserna beror på att intäkterna beräknas bli 0,5 miljoner kronor över budget och personalkostnaderna 0,9 miljoner kronor lägre på grund av en vakant tjänst och föräldraledigheter där ersättare inte tas in.

Kommentar till periodens utfall: Utfallet är lågt på grund av lägre personalkostnader.

Kart- och mät verksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,2 miljoner kronor vilket motsvarar 5 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelserna beror på att kartintäkterna beräknas bli 0,6 miljoner kronor lägre samt att nämnden kostnadsför investeringsutgifter. Det vägs upp av en föräldraledighet som inte ersätts.

Livsmedelsverksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,7 miljoner kronor. Intäkterna beräknas bli lägre och främsta anledningen är att man nu arbetar enligt efterhandsdebitering. Den effekten har noterats av flera kommuner och är delvis väntad. Kontrolltiden som debiteras är ofta kortare än för den som tidigare debiterats via årsavgifter. Vidare har inte alla verksamheter årliga kontroller som genererar intäkter. Kostnaderna beräknas följa budget.

Kommentar till periodens utfall: Utfallet är högt på grund av lägre intäkter.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 1,6 miljoner kronor vilket motsvarar 22 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelserna är lägre personalkostnader på grund av personalomsättning och att budgetreserven inte används. Intäkterna beräknas bli 0,1 miljoner kronor över budget. Även här kostnadsför investeringsutgifter.

Kommentar till periodens utfall: Utfallet är lågt på grund av lägre personalkostnader och att budgetreserven inte använts.

Verksamhet stab prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 0,2 miljoner kronor vilket motsvarar 3 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsaken till avvikelserna beror på lägre personalkostnader på grund av personalomsättning och lägre juristkostnader.

6.3 Alla prognoser

Sammanställningen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Verksamhet	Budget helår 2023	Prognos 1 Helår	Prognos 2 Helår	Prognos 3 Helår
Nämnd	-1.3	-1.4	-1.4	-1.3
Bygglövsverksamhet	-6.0	-6.0	-6.3	-6.4
Planverksamhet	-3.0	-3.0	-3.0	-1.6
Kart- och mätverksamhet	-3.8	-3.8	-3.8	-4.0
Livsmedel	0.0	-0.5	-0.5	-0.7
Miljö- och hälsoskydd	-7.3	-6.8	-6.5	-5.7
Stab	-7.4	-7.4	-7.3	-7.2
Summa	-28.8	-28.9	-28.8	-26.9

Nämndens budget har under året ökat från 26,6 miljoner kronor till 28,8 miljoner kronor i och med organisationsförändring. Planverksamheten har tillkommit och miljösamordningen är flyttad till tekniska nämnden.

Förändringen mellan prognos 2 och prognos 3 är att intäkterna beräknas bli högre, främst beroende på ett par större sanktionsavgifter samt högre planavgifter än beräknat.

7 Investeringar

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 0,6 miljoner kronor. Alla projekt klassas som driftinvestering enligt nya redovisningsprinciper och föreslås därför bokföras i driftbudgeten.

Projekt	Utfall Aug 2023	Budget Aug 2023	Prognos helår 2023	Budget helår 2023
Oförutsett	0	0.3	0	0.4
Kartsystem	0	0.2	0,1	0.3
Ersättare AGS	0.1	0.3	0,4	0.4
Digitalisering och e-tjänster	0	0,1	0,1	0.3
Summa	0.1	0.9	0,6	1.4

8 Risker

Konjunkturpåverkan

Bygg

Höjt ränteläge, inflation, höjt kostnadsläge, energikris och en konstaterad lågkonjunktur råder nu och de närmaste åren. Om byggandet avtar kan det få en påtaglig inverkan på nämndens intäkter och verksamhet. Under våren 2023 har ärendeinflödet minskat väsentligt jämfört med föregående år gällande mindre bygglovsärenden. Några större byggprojekt såsom ansökan om bygglov för flerbostadshus på Sjukhuset 21 är inlämnad. Dessa samt några redan konstaterade större sanktionsavgifter tryggar 2023 års bygglovsintäkter.

Miljö

Det finns en stor risk att många verksamhetsutövare, som får tillsyn enligt miljöbalken respektive kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, får ekonomiska bekymmer i en tid med högre inflation, högre elpriser och betydligt högre räntor. Fler livsmedelsverksamheter än normalt har redan avregistrerat sitt företag. Fler kan komma att läggas ned alternativt få svårigheter att betala tillsynsavgifter. Därmed kan nämndens intäkter komma att minska inom området.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en kritisk risk inom samhällsbyggnadssektorn och det är allmänt svårt att rekrytera rätt personal. Vid underbemanning, vakanser och personalavgångar ökar stressen i befintlig personals arbetsmiljö och handläggnings- och leveranstider påverkas. Om nyckelpersoner slutar är risken stor att erfarenheter, kompetens och effektivitet förloras.

Personalomsättningen har varit ovanligt stor de senaste åren inom både miljöavdelningen och planavdelningen. Det råder brist på exempelvis miljöinspektörer och arbetsmarknaden är fortfarande mycket god inom samhällsbyggnadssektorn vilket ökar risken för fortsatt hög personalomsättning. Det är angeläget att behålla personalstyrkan även under viss period av konjunkturedgång.

Ändrad finansiering kartdata

Kommunal verksamhet och statlig verksamhet påverkas av EU:s Inspire-direktiv som bland annat innebär krav på myndigheter att tillhandahålla kostnadsfri öppna data. Särskilt kart- och mäts information kommer att beröras och förväntas vara kostnadsfri i högre utsträckning. Som följd beräknas befintliga intäktsavtal sägas upp och kommunerna måste i högre grad finansiera kartverksamheterna genom skattemedel. Ovanstående risk har noterats under några år.

Eu kommissionen har beslutat att datamängder som uppfattas som värdefulla ska, **från och med februari 2023, tillhandahållas avgiftsfritt**. Enligt direktivet kan man besluta om dispens på avgiftsfriheten i två år för att lösa de finansiella och tekniska frågorna. Miljö- och

stadsbyggnadskontoret avser att förbereda förslag till beslut om dispens under 2023-2024. Förutsatt att dispens ges måste dock ökat ramanslag ges av kommunfullmäktige från 2025 för att täcka upp för det bortfall av intäkter för öppen data som kan väntas inom kartområdet. Om dispens inte ges måste ramanslag eller annan finansiering ordnas tidigare för att upprätthålla kommunens arbete med att tillhandahålla kartdata med mera.